

Robert Geerlings pleit in boek voor verbeterde aandacht voor het herkennen van sportief talent

“SPORTTALENT IS EEN FEIT, GEEN MENING EN DUS TE OBJECTIVEREN”

■ DOOR: POUL ANNEMA ■ BEELD: SHUTTERSTOCK

Waarom Messi van Mars komt en Ronaldo uit Portugal luidt de titel van het door Robert Geerlings geschreven boek over talentherkenning in de sport. Het is een roep om veranderingen bij scouten en ontwikkelen van jong sporttalent. Een aanklacht? “Nee, ik wil niet negatief doen, maar stel vast dat er sprake is van vertroebeling van het zuivere waarnemingsvermogen door niet-relevante factoren. Dit leidt daardoor te vaak tot onzuivere uitkomsten in het proces van talentherkenning en daarmee kwalitatief en kwantitatief tot een lager talentniveau.”

Robert Geerlings is een in Amsterdam gevestigde advocaat die zijn opleiding in zowel de hoofdstad als in New York genoot. In Amerika leidde hij vijf jaar een gerenommeerd advocatenkantoor. In Nederland trok hij als jong voetbaltalent de aandacht van Ajax. Bevlogen in de sport noemt hij zichzelf; is alomane aanwezig in de sport, was coach bij de jongste jeugd van de hockeyclub Amsterdam en combineert

zijn juridische werkzaamheden met een rol als begeleider van onder andere Edgar Davids, Rafael van der Vaart en een aantal jonge voetbal- en hockeytalenten. Geerlings is bovendien voorzitter van de Sportraad Amsterdam.

Waarom een boek?

“Op een gegeven moment loop je zo lang mee in de sport dat het opvalt dat er veel

misvattingen bestaan over het herkennen van sporttalent bij teamsporten als voetbal, hockey en basketbal. Voordat je er erg in hebt, ontdek je een patroon en zelfs een structuur. Vanuit mijn ervaring en jarenlange intensieve betrokkenheid en observatie van het proces van talentherkenning bij verschillende clubs bleek dat vaak veel te ingewikkeld wordt gedaan over de vraag wat nu werkelijk een sporttalent is. In dit proces bleek de invloed van niet-relevante factoren op talentherkenning heel groot waardoor er structureel sprake is van onzuivere uitkomsten. Daardoor krijgt het gemiddelde talent niet zelden meer kansen om zich verder te ontwikkelen dan het grote talent. Dan is er iets goed mis. Mede vanuit deze kritische opvatting is het boek er gekomen. Om het verhaal te vertellen zoals het volgens mij ook zou kunnen en zelfs moeten.”

“Het hebben van talent is gewoon een aantoonbaar feit; niet een kwestie van een mening waarover je eindeloos kunt discussiëren”

De kritiek

“Persoonlijke voorkeuren, de gunfactor, persoonlijke en soms zakelijke belangen, vooroordelen: ze spelen allemaal mee in de beoordeling van de aanleg van jonge kinderen voor sport. Personen binnen de club die hun zegje mogen doen over jeugdselecties of scouting zijn het zelden met elkaar eens. Er wordt te veel gesproken en beoordeeld vanuit de onderbuik. Dat gebeurt overigens bij zowel topclubs als bij verenigingen die op lagere niveaus uitkomen. Het hebben van talent is echter gewoon een aantoonbaar feit; niet een kwestie van een mening waarover je eindeloos kunt discussiëren. Het is namelijk best eenvoudig. Talent heeft het jongetje of meisje dat bij gymnastiek op school als eerste boven in het klimrek zit of bij tikkertje als laatste wordt getikt. Dat betekent niet dat de anderen niet succesvol kunnen worden in de sport. Daar komt veel bij kijken, maar is alleen weer een totaal ander verhaal.”

“Ik onderscheid vier fases in het proces van omgang met talent: talentherkenning, talentontwikkeling, talentbegeleiding en talentverzilvering. Het begint met feitelijk toetsen en

daarvoor heb ik het talentherkenningssysteem OTIS geïntroduceerd: het Objectief Talent Identificatie Systeem. Dat bestaat uit vier fysieke, objectieve talentindicatoren en twee afgeleide indicatoren voor basistechniek en creatieve techniek. Afgeleid omdat beide niet zijn aangeboren, maar wel verbonden zijn met de objectieve indicatoren en daardoor daarvan een afgeleide zijn. Om dit systeem te ontwikkelen, heb ik over een aantal jaren de absolute toppers in verschillende sporten geanalyseerd vanuit de vraag waarom zij zoveel beter zijn dan de anderen.”

Conclusie

“Het bleek dat in alle gevallen het terugkerende antwoord is dat zij, vanuit de basis, het verschil maakten door hun fysieke kwaliteiten in combinatie met een uitstekende techniek en niet door hun vermeende inzicht of persoonlijkheid, want die ontwikkelen zich vaak pas later vooral door het initiële succes. De onderscheidende teamsporter van de toekomst moet in de basis een atleet zijn, daar begint het mee: fysiek vermogen. De rest ontwikkelt zich daarna in de volgende fases door goede

begeleiding, intensieve training en competitie. De door mij bestudeerde atleten bleken in aanleg allemaal snel, bijzonder wendbaar, explosief, handelingssnel en coördinatief zeer goed te zijn.”

“Het begint allemaal met zogenoemde toetsbare normen en niet met bijvoorbeeld de vraag of het talent wel over een goede mentaliteit beschikt of hoe zijn thuissituatie is. Een goede techniek? Je redt het niet meer zonder, maar let wel: techniek is aangeleerd, een kwestie van trainen. Geen voetballer wordt met een zogenoemde dubbele schaar geboren. Maar wie fysiek en motorisch in orde is, leert vaak ook de techniek, spelvormen, de handelingen en situaties sneller aan. Veel spelen en oefenen blijft natuurlijk noodzakelijk. Maar die trainingsuren zullen effectiever zijn en grotere resultaten opleveren als de fysieke basis in orde is.”

Eigenschappen

“Zonder een bepaald basisniveau aan snelheid, explosiviteit en wendbaarheid kunnen talenten vanuit hun aanleg, hoe technisch of mentaal sterk ze ook zijn, niet meer mee in de

PLANTINA[®]

Vitaminen

START MET EEN voorsprong

Mijn gezondheid is mijn verantwoordelijkheid. Ik begin mijn dag met een rondje hardlopen en Plantina. Want vandaag de dag is alleen voeding niet voldoende. Plantina zorgt voor de extra benodigde voedingsstoffen. Zo heb ik altijd een voorsprong. En dat merk ik. Elke dag opnieuw. Gezond leven? Dat begint bij jezelf en Plantina.

Tess van Veen - powered by Plantina

plantina.nl

huidige en vooral toekomstige topsport. Je kunt je tegenstander met een prachtige schijnbeweging op het verkeerde been zetten, maar als je vervolgens niet explosief en snel genoeg bent om in de daardoor gecreëerde ruimte te versnellen en bijvoorbeeld een overtalsituatie te creëren, dan kom je diezelfde tegenstander steeds weer tegen en ben je dus niets opgeschoten. Sporttalent is vanuit die opvatting iets feitelijks en dus te objectiveren, talent is in de basis vooral afhankelijk van bepaalde fysieke eigenschappen. Deze fysieke eigenschappen bepalen in de basis de sportieve potentie. Pas daarna gaan andere eigenschappen als techniek en, nog later, mentaliteit en persoonlijkheid een rol spelen. Deze subjectieve eigenschappen spelen voornamelijk een rol in de fase ná de talentherkenning, namelijk die van de talentontwikkeling.”

De verandering

“OTIS bepaalt in hoeverre de jonge sporter over de benodigde fysieke eigenschappen beschikt om op het hoogste niveau (binnen de club) sport te kunnen bedrijven. De vier objectieve talentindicatoren uit OTIS geven het zogenaamde kerntalent van een sporter weer. Pas als die voldoende aanwezig is, loont het om verder te kijken. Meer dan iets simpels als een stopwatch, een bal en een stel pionnen heb je bij de teamsporters niet nodig. Dat is genoeg om de echte talenten eruit te halen aan de hand van vier objectieve talentindicatoren: A. snelheid, B. wendbaarheid, C. explosiviteit en D. coördinatie.”

“OTIS is ontwikkeld om het identificeren van potentiële topspelers te verbeteren, te vereenvoudigen en overzichtelijker te maken. Het is de bedoeling dat uiteindelijk ieder kind of iedere willekeurige teamsporter met dit systeem zijn voordeel doet. Clubs van alle niveaus kunnen hiermee in een vroeg stadium aan de hand van de objectieve talentindicatoren het basistalent vaststellen en daarmee inschatten op welk niveau een jeugdspeler later succesvol zou kunnen zijn. Op basis van de initiële metingen kan voor alle spelers een spelersspecifiek ontwikkelingsplan worden opgesteld. Met OTIS krijgt iedereen de neutrale beoordeling die hij of zij verdient.

“Laat een kind een kind zijn en beoordeel neutraal op relevante factoren”

Ongepolijst talent gaat niet langer verloren en opleidingsinstituten kunnen veel gerichter en efficiënter investeren in echte talenten. OTIS vormt de basis voor een effectief en rendabel talentontwikkelingsprogramma, waarin persoonlijke voorkeuren en persoonlijke en zakelijke belangen geen rol spelen.” Hierdoor krijg je zuiverdere uitkomsten in het proces van talentherkenning en daardoor zowel kwalitatief als kwantitatief een hoger talentniveau.”

Subjectieve talentindicatoren

“Als je het talent hebt vastgesteld ga je in een later stadium – vanaf het zestiende jaar – eventueel kijken naar de subjectieve talentindicatoren zoals mentaliteit, inzicht en evenwichtigheid. Die kunnen uiteindelijk bepalen of een talent het haalt. Maar dat zijn ook de factoren die weinig met initiële talentherkenning te maken hebben. Zeg niet dat een kind van negen of tien jaar geen mentaliteit heeft. Laat een kind een kind zijn en beoordeel neutraal op relevante factoren. Te vaak heb ik gezien dat jochies van tien of twaalf jaar, objectief gezien grote talenten, op die leeftijd al werden belast met een stigma van slechte mentaliteit of geen inzicht. Vaak schuilt achter zo’n opmerking de boodschap dat de beoordelaar het om zijn moverende redenen niet zo op heeft met het kind of erger nog, met de omgeving of achtergrond van dat kind. Maar wat is een goede mentaliteit precies? Met name in teamsporten geldt: wat voor de één een goede mentaliteit is, is voor de ander misschien wel een slechte mentaliteit. Het is allemaal zo subjectief. Grote fouten zijn op basis van dit soort subjectieve indicatoren daarom snel gemaakt. Laten we daar zorgvuldiger mee omgaan.”

OTIS-paspoort

“Als ik het in de Nederlandse sport voor het zeggen zou hebben, zou ik een OTIS-paspoort in het onderwijs introduceren. Ik zou alle kinderen op school fysiek testen, niet om volgens

de oude DDR-methode op zoek te gaan naar het ultieme sporttalent, maar om vast te stellen hoe het kind beweegt en wat het moet doen om zijn beweegpatroon te verbeteren. Goed bewegen levert een belangrijke bijdrage aan ieders welzijn, vergeet dat niet. Vanuit dat eerst vastgestelde nulpunt testen we twee keer per jaar, één keer halverwege het schooljaar en nog een keer aan het eind van de schoolperiode om de ontwikkeling te monitoren. En helemaal ideaal zou het zijn als NOC*NSF dan tot een samenwerking met het onderwijs zou komen om inzicht te kunnen krijgen in de cijfers van de metingen. Het zou helpen bij de toptienambitie van NOC*NSF, al blijft het uiteindelijk altijd de beslissing van het kind zelf of zijn talent wel of niet wordt ontwikkeld. Het plezier van het kind staat te allen tijde voorop.”

Waarom Messi van Mars komt en Ronaldo uit Portugal

Talentherkenning: een objectieve(re) analyse van talent

Robert Geerlings

Titel: Waarom Messi van Mars komt en Ronaldo uit Portugal

Auteur: Robert Geerlings

Uitgever: Arko Sports Media (www.sportsmedia.nl)

Prijs: 29,95 euro inclusief btw

Omvang: 320 pagina's

ISBN: 978-90-5472-356-1